



GEORGE MICHAEL

E L Ä M Ä

JAMES GAVIN

BAZAR

JAMES GAVIN

GEORGE MICHAEL
E L Ä M Ä

Suomentanut Anssi Eriksson

BAZAR



Bazar Kustannus

Alkuteos: *George Michael – A Life*

Copyright © 2022 James Gavin

First published in the English language in 2022

By Abrams Press, an imprint of ABRAMS, New York

(All rights reserved in all countries by Harry N. Abrams, Inc.)

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

ISBN 978-952-376-742-3

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale

Painettu EU:ssa

Ystävälleni David Munkille
Uskostaan minuun ja tähän projektiin

PROLOGI

ALKUVUODESTA 2016, Ison-Britannian lehdissä miltei jatkuvan 33-vuotisen läsnäolon jälkeen, 53-vuotias George Michael katosi julkisuudesta. Vuosien ajan yksi brittiläisen popmusiikin suosikkipojista oli läheteltyt parhaimmillaan tusinan twiittiä päivässä jostain Lontoossa sijainneista kodeistaan, pukuhuoneista, limusiineista tai fiineistä lomakohteista. 11. helmikuuta hän lähetti kuitenkin viimeisen twiittinsä kuukausiin. ”Hei ihanaiset!” siinä luki. ”Nauttikaa tästä ystävänäpäiväsoittolistasta.”

Hänen jakamansa Spotify-linkki ei vienyt kuulijoita ”Faithin”, ”I Want Your Sexin” tai muiden lempiaiheidensa, eli romanttisia tai fyysisiä pakkomielteitä käsittelevien tanssihittien pariin. Sen sijaan hän otsikoi soittolistansa ”George Michaelin sydänsuruksi”. Kappale-materiaali vaihteli hänen kaksikymppisenä Englannin johtavan poikabändi Wham!:in toisena puolikkaana kirjoittamastaan kostonjanoisesta ”Last Christmas” -nyyhkytarinasta ”Jesus to a Child” -elegiaan elämänsä rakkaudelle Anselmo Feleppalle, joka oli kuollut aidiin vuosia ennen kuin Michael astui ulos kaapista, aina Billie Holidayn ”You’ve Changed” -valitukseen, joka oli ohjelmistossa Michaelin viimeisellä Symphonica-kiertueella vuosina 2012–2013.

Twiitti oli epätoivoisen miehen hätähuuto, mutta miltei kukaan ei nähnyt sitä sellaisena – ei edes silloin kun sitä seurasi sarja julkisia skandaaleja ja onnettomuuksia, joista yksi jätti hänet verissä päin Lontoon moottoritien varteen. Muistoissa Michael näyttäytyi edelleen samanlaisena kuin 80-luvun huippuaikoinaan: miehekkäänä, sänkisenä, nahkatakkiin pukeutuneena pin-up-poikana, josta oli tullut yksi maailman kuumimmista poptähdistä. Hänen lahjansa oli

aina ollut nostaa ihmisten mielialaa, saada heidät tuntemaan olonsa vähemmän yksinäisiksi, ja pelkkä hänen nimensä mainitseminen nosti hymyn ihmisten huulille. Jopa Michaelin synkimpinä aikoina hänen pitkäaikainen perkussionistinsa Danny Cummings tunsu tämän äänessä parantavan voiman. ”Siinä oli korvalle hyvin sulokas taajuus – enkelimäinen”, hän sanoi.

Nimettömästi kuuluisan kertosäkeen ”Young Guns (Go for It!),” -kappaleelle räpäälle Lynda Hayesille Michaelilla oli ”tavallisen miehen ääni – viaton, luonnollinen, vailla kikkailuja. Hän kuulosti laulaessaan itseltään, ja se oli kaunista. Kuka ei voisi samaistua sellaiseen?” Stadioneilla esiintyessään Michael kykeni välittämään nuo tuntemukset tuhansille ihmisille; hänen konserttinsa päättyivät poikkeuksetta fanien tanssijuhliin. Hän oli tehnyt niin supertähdeksi itsensä sinkauttaneen vuoden 1988 *Faith*-albumin kiertueella. Ja teki niin jälleen Symphonically.

Kiertueen päätyttyä kaikilla yli 60 keikalla soittanut kitaristi Ben Butler menetti yhteyden Michaeliin. ”Tunsi, että asiat eivät olleet hänen maailmassaan hyvin”, Butler sanoi. ”Hän vaikutti kadonneen kokonaan tutkasta.”

Tuoreimmat Michaelista julkaistut kuvat olivat peräisin Sveitsistä, jonne hän oli ilmoittanut itsensä hoidettavaksi yhdelle maailman kalleimmista vieroistusklinikoista. Kuvaajat olivat ikuistaneet hänet kadulla pitelemässä komeaa libanonilaista poikaystäväänsä Fadi Fawazia kädestä. Hänen toisessa kädessään paloi savuke. Hänen pukinpartansa oli harmaantunut, ja hän näytti turvonneelta ja uupuneelta.

Michael oli alusta alkaen pitänyt järkkymättömästi yksityisasiansa itsellään. ”Kukaan ei koskaan tule tietämään George Michaelista yhtään sen enempää, kuin kenestäkään toisesta kadunmiehestä”, julisteli hänen Wham!-partnerinsa Andrew Ridgeley. Mutta artisti, joka tunnettiin rautaisesta otteestaan jokaista uransa osa-aluetta kohtaan, oli harhaillut jo jonkin aikaa pelottavalla tavalla poissa raiteiltaan. Hän ei selvinnyt päivistään ilman huumeita, olipa kyseessä sitten kemikaalit tai seksi tuntemattomien kesken. Hänen palava intohimonsa musiikkia kohtaan oli hälventynyt. Vuonna 2012 hänen kulunut ruumiinsa miltei antoi periksi keuhkokuumeelle.

Britit tunsivat levotonta tähteä kohtaan surua, amerikkalaiset sääliä. Jotkut, jopa suurin osa hänen ystävistään, näkivät kuitenkin pintaa syvemmälle. ”Kun ajattelit George Michaelia”, Dan Aquilante kirjoitti *New York Postissa*, ”ajattelit huolella rakennettua imagoa, jota esiteltiin vuolaasti hänen urauurtavilla videoillaan.” ”Faithin” video esitteli Michaelin ikonisessa muodossaan, hytkymässä ja ketkuttamassa takapuoltaan *West Side Story* -aikakauden jälkeisenä motoristina nahkatakissaan, sänkisenä ja koru korvassaan. Tähdelle, joka oli ollut kauhuissaan kaapista ulos astumisen suhteen, tuo paljastava homolook antoi vihjauksen totuudesta, vaikka se jäikin hänen suurimmaksi osaksi naisvoittoiselta yleisöltään huomaamatta. Hänen äänitekniikkoihinsa lukeutunut Johnny Douglas sanoi, että heille Michael oli ”maapallon kaunein ihminen.” Douglas lisäsi, että samaan aikaan, ”hän oli se valkoinen miespuolinen soul-laulaja, jollaiseksi mielestäni jokainen brittinuorukainen halusi.”

Michaelista itsestään ei kuitenkaan ottanut tolkkua. Haastatteluisissa haastatteluiden perään hän puhui kaipuustaan tulla tunnustetuksi vakavasti otettavana taiteilijana. Hän anoi top 10:een yltäneellä ”Freedom! ’90” -singlellään tulla nähdyksi sellaisena kuin oikeasti oli. ”Toisinaan vaatteet eivät tee miestä”, hän varoitti. Mutta maine ja sen ansat olivat kuluttaneet häntä aina lapsuudesta saakka; hän ei määritellyt itseään laulaja-lauluntekijänä vaan ”poptähtenä”, mikä toimi Michaelille synonyyminä kuninkaasta. ”Hän poksauttaa molemmat p-kirjaimet sanan sanoessaan, ja hänen silmänsä kiiluvat termille ylvästä ilmapuutusta tuoden”, musiikkitoimittaja Rob Tannenbaum kirjoitti.

Silti hän lauloi vapaudesta silmät tummien lasien taakse kätkeytyinä. Kirjailija Richard Smith näki useita Michaeleita, mutta mikään niistä ei täysin vakuuttanut häntä. ”Hän vaikuttaisi aina luovan jotain uutta fantasiaversiota itsestään”, Smith sanoi, ”ja heti kun se pettää hänet, hän yrittää tappaa entisen luoden uuden sen tilalle.” Jim White kirjoitti *Guardianissa* Michaelista suurena ristiriitana: ”todellista syvyyttä omaava laulunkirjoittaja, joka kärsii riippuvuudesta pinnallisuuteen, hohdokkuuteen, epätodelliseen.” David Geffen, jonka 90-luvun levymerkki DreamWorks SKG julkaisi laulajan

vilpittömimmän albumin *Olderin*, aisti hänessä miehen, joka tunsi syvää vaivaantuneisuutta kaikkea sitä kohtaan, minkä eteen oli tais-tellut. ”Hän ei koskaan tuntunut kykenevän elää sen uran kanssa, jonka hän oli itselleen luonut”, Geffen sanoi. Hän oli aiemmin todis-tanut Michaelin idealistista pyrkimystä päästä eroon hänet super-tähdeksi tehneestä levy-yhtiöstään Sonystä. Se ei päättynyt hyvin.

Michael haikaili piiloon, mutta seisoi silti valtavilla lavoilla tu-hansien ihmisten edessä. Hänen muodikkaassa Lontoon Highgate-naapurustossa sijainneen asuntonsa etuovi oli avoimesti näytillä muutaman metrin päässä olleelta matalalta portilta, ja kuka tahansa saattoi nähdä hänen tulevan ja menevän tai metsästää häneltä nimi-kirjoitusta. Hän teki niin miltei aina hymy huulillaan, sillä Michael oli herrasmies. ”Oli mahdotonta olla pitämättä hänestä”, sanoi David Bartolomi, yksi hänet ikuistaneista lukemattomista valokuvaajista. Silti suurimman osan ajasta Michael ei kestänyt nähdä omia kasvojaan.

Hänen toverinsa Wham!-ajoilta kutsui laulajaa ”surulliseksi, kiukkuiseksi pikkupojaksi.” Ystävät, kuten hänen pitkäaikainen kosketinsoittajansa ja musiikillinen johtajansa Chris Cameron, oli-vat hänestä hyvin huolissaan. Cameron kuuli kireän sananvaihdon Michaelin ja hänen managerinsa Andy Stephensin välillä koskien Michaelin itsetuhoisuutta. Laulaja kivahti: ”Lakkaa yrittämästä pe-lastaa minua itseltäni!”

1. LUKU

MELKEIN KAIKKI GEORGE MICHAELIIN LIITTYVÄ, aina hänen sisuskaluistaan kumpuavasta kunnianhimostaan toisinaan jopa lamauttaviin epävarmuuksiinsa saakka, juonsi jollain tavoin juurensa hänen isäänsä. Jack Panos oli malliesimerkki itse uransa luoneesta 1960-luvun miehestä. Vuonna 1935 syntynyt Kyriacos Panayiotou varttui seitsemän sisaruksen kanssa Patrikissa, sorateiden hallitsemassa kylässä Kyproksella, itäisellä Välimerellä. Myöhemminä vuosinaan hän kerskaili mullistamallaan elämällä, jonka oli aloittanut kengättömänä lapsena, joka pysyi hengissä pelkällä leivällä ja oliiveilla ja käytti maahan tehtyä reikää vessanaan.

Köyhyys oli luonut hänelle hurjan halun parantaa asemaansa. Hän keskitti huomionsa yhdessä ystävänsä Dimitrios Georgioun kanssa ravintolabisnekseen, ja vuonna 1953 he muuttivat Lontoon, joka oli suosittu kohde kyproksenkreikkalaisten keskuudessa. He aloittivat pöytien siivoojina ja ylenivät siitä tarjoilijoiksi. Kyriacos tiesi että jatkaakseen nousua, hänen täytyi muuttaa nimensä.

Seuraava askel oli löytää vaimo. Hän vangitsi tansseissa brittiläisen työväenluokkaisen perheen tyttären, Lesley Angold Harrisonin huomion. Nunnaluostarissa varttunut Lesley oli todellinen leidi, siisti pikkutarkkuuteen saakka, hiljainen mutta jämäkkä, sulava-puheinen ja miltei viktoriaanisen varautunut. Hänessä oli kaikki kunnollisen kumppanin ainekset, ja Jack kosi häntä.

He jakoivat avioliittonsa alussa yhdessä toisen Jackin maahanmuuttajaystävänsä kanssa asunnon Finchleyssä, pohjois-Lontoon lähiössä. Jackilla ja Lesleyllä oli ainoastaan varaa asua pesulan yläkerrassa, erityisesti lasten tultua kuvioihin. Vuonna 1959 Lesley synnytti Yioda-tyttären ja kaksi vuotta myöhemmin syntyi Melanie. Jack odotti

kuitenkin malttamattomana poikaa sukunsa jatkajaksi, ja 25. kesäkuuta 1963 East Finchleyssä Lesley synnytti ruskeasilmäisen, kiljuvan poikalapsen.

Huolimatta siitä, että oli angloisoinut nimensä, Jack nimesi lapsen Georgios Kyriacos Panayiotouksi, mitä kukaan britti ei tietenkään osannut lausua. Hän halusi tehdä selväksi, että Georgios oli isänsä poika ja Jackin kreikkalaisen perimän ylpeä jatkaja. Pojan vartuttua tarpeeksi, Jack lähetti hänet nurinan saattelemana lauantaisin kreikkalaiseen kouluun.

Sieltä mistä Jack oli kotoisin, perinteet merkitsivät kaikkea. Pojat olivat tyttäriä tärkeämpiä, ja sillä ei ollut väliä, vaikka Yioda ja Melanie huomasivat tämän. Georgios ainakin pani asian merkille. ”Kasvoin kauhean syyllisyydentunnon kanssa”, hän sanoi myöhemmin. ”Olin aina se, jolla tulisi olemaan helpompaa.”

Tosiasiassa Jackin poikana olemisen paineet osoittautuivat tuhkahduttaviksi. Dimitriosin poika Andros Georgiou, joka oli suurimman osan Michaelin elämästä läheisempi hänen kanssaan kuin miltei kukaan muu – heitä puhuteltiin usein serkuksina, vaikka he eivät niitä olleet – kavahti Jackin rautanyrkkiä: ”Hän oli ilkeä paskiainen, ja käytti pelkoa, ei kunnioitusta huushollinsa hallintaan.” Kyproksen perheloman aikana Andros ja Georgios varastivat kaupasta karkkeja, ja omistaja sai heidät kiinni. Jack rankaisi poikaansa entisaikojen tapaan. ”Saatoit kuulla yön sivaltavän pitkin hänen takalistoaan ja jalkojaan”, Andros sanoi. ”Hänen huutonsa kaikuivat ympäri rakennusta.”

Georgiosin onneksi Jack käytti suurimman osan ajasta työntekoon. Ravintolan apulaisjohtajaksi nousseena hänellä oli viimein varaa muuttaa perheensä vuonna 1969 paritaloon Edgware lähiön Burnt Oakiin. Hän yhdisti rahansa kahden kreikkalaisen päätarjoilijan kanssa, ja he vuokrasivat ränsistyneen kiinteistön päätien varrelta. He muuttivat sen Angus Pride -pihviravintolaksi, joka tarjoili myös kreikkalaisia erikoisuuksia.

Ravintola löi läpi ja teki Jackista – jolla oli enemmän karismaa kuin kumppaneillaan – paikallisen julkkiksen. Heti kun asiakkaat astuivat sisään, hän oli vastassa – leveäharteinen roikale, jolla oli

tukko paksuja harmaantuvia hiuksia ja sydämellinen tapa tervehtiä paksun kreikkalaisella aksentilla. Hän kyllästyi pian jakamaan menestyksensä muiden kanssa; Jack haaveili tienaaavansa tarpeeksi rahaa ostaakseen kumppaniensa osuudet itselleen.

Hän edusti loisteliasta maahanmuuttajan menestystarinaa, mutta Wham!-in toinen manageri Simon Napier-Bell vaistosi ”perheen sisällä vallitsevan suuren ahdistuksen”. Lesley oli velvollisuudentuntoisesti auttanut aviomiestään nousemaan sosiaalisessa hierarkiassa, mutta Jack teetti hänellä niin paljon töitä, että Lesleystä tuli vihainen ja uupunut. Vaikka Lesleyllä oli hoidettavanaan koti ja kolme lasta, hänen ”äärimmäisen kohtuuton aviomiehensä”, kuten heidän poikansa häntä myöhemmin kutsui, odotti Lesleyn pitävän kiinni päivätoistään lasten ollessa koulussa. Hän meni töihin fish and chips-ravintolaan, mutta vihasi sitä. Hajut kylläستivät hänen hiuksensa, ihonsa ja vaatteensa, eikä hän koskaan pystynyt pesemään niitä kokonaan pois. Jack vaati seuraavaksi, että Lesley kuluttaisi iltansa ravintolassa työskentelemiseen. Hän piti kodin virheettömässä kunnossa miltei täysin ilman vapaa-aikaa, ja hänen poikansa kummasteli, kuinka ihmeessä hän kykeni siihen. Lesley valitti vain harvoin, mutta Michael vaistosi hänen tyytymättömyytensä. ”Masennus kulkee suvussani”, hän sanoi aikuisena.

Hän oli perinyt sen, mutta Jack ei vaikuttanut moista huomaavan. Vuosia myöhemmin pojastaan haastattelun antaneella vanhemmalla miehellä ei ollut juuri sanottavaa. ”Hän oli hiljainen poika”, Jack muisteli. Georgiosilla oli harmahtavan ruskea, kihara hiuspehko, yhteenkasvaneet kulmakarvat, jotka muistuttivat pitkää karvaista perhosentoukkaa ja niin huono näkö, että hän käytti pullonpohjalaseja. Michael vihasi ulkonäköään ja Jack, joko tahallisesti tai tahtomattaan, vei asiat vain pahempaan jamaan. ”Minua ei kehuttu tai pidetty koskaan sylissä”, Michael sanoi. Vaikka Jack olikin itse ollut varsinainen riikinkukko, hän ei sietänyt moista lapsiltaan. ”Minkäänlaista itserakkauden osoitusta pidettiin ehdottomana syntinä”, Michael selitti. Jack näki erityistä vaivaa pitääkseen poikansa nöyränä. ”Sanottiin sellaisia asioita, jotka saisivat ihmiset haukkomaan henkeä, jos he nyt kuulisivat vanhemman sanovan sellaista

lapselle”, Michael selitti. ”En koskaan päässyt niistä yli. Niin yksinkertaista se on.”

Itsensä yksinäiseksi ja vialliseksi tuntenut Georgios vetäytyi omaan maailmaansa. Hän nousi ylös auringon sarastaessa ja käveli pyjamassaan talon takana ylikasvaneelle pellolle ja kaivoi sieltä matoja, perhosentoukkia ja leppäkerttuja, jotka säilöi tulitikkuauskeihin ja purkkeihin. Tien päässä kasvoi syreenejä, jotka houkuttelivat perhosia; hän katseli ja yritti ottaa niitä kiinni. Radiossa soi tuolloin Stevie Wonderin hitti ”My Cherie Amour”. Poika lauloi sen osia ulkona poikamaisella sopraanoäänellään. Naapuri kertoi Lesleylle, että hänen pojallaan oli ihastuttava ääni.

Michael ei juurikaan ajatellut asiaa ennen kuin täytti kahdeksan, jolloin onnettomuus Roe Green Junior Schoolissa lähellä Kingsburyä käänsi hänen maailmansa mullin mallin. Käytävää pitkin lounaalle marssiessaan hän kompastui portaiden yläpäässä ja kieri ne alas lyöden päänsä lämpöpatterin metalliputkiin. Osuma tyrmäsi hänet, ja hän heräsi hetken päästä verilammikosta. Veri oli peittänyt hänen lasinsa ja roiskunut hänen silmiinsä, eikä hän nähnyt juuri mitään. Vain yksi oppilas – häneen ihastunut tyttö – tuli Michaelin avuksi ja kutsui apua. Opettaja juoksi paikalle, riisui Michaelin lasit ja talutti nuoren miehen hoitajan luokse. Michael tunsu olonsa nöyryytetyksi.

Loukkaantuminen toi tullessaan kuitenkin lähes taianomaisen ahaa-elämyksen: se ravisteli hänen aivojaan ja avasi niissä kokonaan uuden kanavan. Puolen vuoden sisällä hänen hulluuntumisensa ötököihin oli tiessään. Nyt, hän sanoi, ”kaikki, mitä halusin tietää, liittyi musiikkiin”.

Yhdessä läheisimmän leikkikaverinsa David Mortimerin – heidän äitinsä olivat keskenään parhaita ystäviä – he askartelivat kappaleen kokoon ja äänittivät sen Mortimerin perheen nauhurilla Georgiosin vastatessa lauluvelvollisuuksista. Kaukonäköisesti he nimesivät kappaleen ”The Music Maker of the Worldiksi”. Tuosta nauhurista muodostui heidän lempilelunsa. David rämpytti kitaraa, ja Georgios paukutti rumpujen puutteessa peltisen keksipaketin kantta. Georgios alkoi opetella kappaleita radiosta ja matkia niiden lauluosuuksia. Eräässä sooloistaan hän matki Olivia Newton-Johnia

laulamassa top 10 -hitti ”Banks of the Ohioa”, perinteistä murha-balladia, jossa nainen iskee äkkipikaisesti veitsen rakastajansa rintaan: ”Hyvä Jumala, mitä olen mennyt tekemään? Olen tappanut ainoan rakastamani miehen!”

Georgios ei voinut sietää isänsä kotona soittamaa kreikkalaista musiikkia, mutta vaihtoehtoja ei juuri ollut. Hän löysi kuitenkin autotallista hylättyjä aarteita – muistoja äitinsä huolettomilta tanssijoilta. Poika laski kätensä heitteille jätetylle, kammesta pyöritettävälle gramofonille ja kolhiintuneille vinyylilevyille. Niiden joukossa oli Tom Jonesin jätthitti ”Delilah” ja kaksi The Supremes -listaykköstä ”Baby Love” ja ”Stop! In the Name of Love”. Yhdestä levystä oli lohjennut paloja, joten se oli osin soittokelvoton, eräs toinen levy vain hyppi lautasella. Georgios pyöritti niitä yhä uudelleen ja uudelleen lannistumatta, täysin ääniin lumoutuneena. Walesilainen seksijumala Jones lauloi ”viattomasta soulista”, joka viittasi valkoihoisten laulamaan r&b:hen. Jonesin hypermaskuliininen, miltei oopperamainen irrottelu sekä Elvis Presleyleltä, Little Richardilta ja Jackie Wilsonilta lainatut hienoudet valloittivat Georgen tajunnan. Siinä oli ominaisuuksia, joita hän tulisi jonain päivänä mallintamaan. Motownin hallitsevalta naiskokoonypanolta The Supremesilta Michael sai ensimmäisen maistiaisen tarttuvista koukuista ja biiteistä, jotka tekivät popkappaleesta unohtumattoman.

Noihin aikoihin hän alkoi kuunnella BBC Radio 1:tä, joka ammensi alati kasvavasta 70-luvun soundien aarreatista: diskkoa, punkkia, reggaeta, psychedelicaa, Top 40:tä. Georgios halusi epätoivoisesti ostaa levyjä, mutta Jack kielsi. Janotessaan pääsyä lähemmäs musiikkia hän alkoi soittaa viulua. Hän kamppaili soittimen kanssa muutaman viikon ajan, kunnes julisti lopettavansa. Vanhemmat vaativat häntä jatkamaan, ja hän opiskeli instrumenttia puolivaloilla vuosien ajan. Kun isä pakotti hänet perheen kokoontumisissa räpiköimään tiensä jonkin kaavamaisen sävellyksen läpi, poika oli häpeissään.

Mutta ne olivat Jackin rahat, jotka maksoivat lahjat, joiden myötä Georgioksen unelmat saivat siivet. Georgios oli anonut kasettinauhuria ja sai sellaisen syntymäpäivälahjaksi. Hän alkoi nauhoittaa

lauluja radiosta mikrofonina kaiuttimen edessä pidellen. Ne opeteltuaan hän taltioi omat laulusuorituksensa nauhurillaan ja soitti niitä yleensä kavereilleen.

Jotkin hänen esiin nostamistaan, 70-luvun alun radioaalloilta tutuista kappaleista loivat silmäyksen itseään outona pitäneen lapsen mielenmaisemaan. Niihin lukeutuivat skotlantilaisen purkkapoppyhtye Middle of the Roadin Ison-Britannian listaykkönen ”Chirpy Chirpy Cheep Cheep”. Lastenomaista kieltä käyttänyt kappale kertoi huolestuttavan tarinan hylätyksi tulevasta pojasta: ”Viime yönä kuulin äidin laulavan leikillään / aamulla herätessä poissa oli hän.” Michael Jacksonin ”Ben” oli nörtähtävästä hylkiöstä ja tämän lemmikkirotasta kertovan kauhuelokuvan tunnuslappale: ”Kanssa ystäväin / en kulje allapäin.” Georgios samaistui ajatukseen adoptoituaan kaikki nuo kiemurtelevat hyönteiset takapihaltaan. Hänen lempikappaleensa oli ”Little Willy”. Androgyynin hippikvartetti Sweetin äänittämä kappale piirsi kuvaa lontoolaisesta kaverista, joka uhmasi paheksuvia vanhempiaan ryhtymällä kekkaloivaksi ja tanssivaksi ”kulmakunnan kingiksi”. ”Willyllä on kruunu... ei hältä mitään puutu.”

Kun Georgios näki Sweetin esittävän kappaleen suosikki-tv-ohjelmassaan, hän oli lumoutunut. 15 miljoonan muun britin ohella Georgios virittäytyi joka torstai-ilta maan suosikkivarieteeshow'n taajuudelle. Poika seurasi kello 19.35 alkanutta moniväristen liekkien räjähtelyä, joita seurasi lauma tanssivia teinipissiksiä. Tämän jälkeen ilmoille kajahti kuulutus, joka sai hänen pulssinsa kohoamaan: ”Kyllä, se on numero yksi, se on *Top of the Pops!*” Seuraavat 30 minuuttia Georgioksen silmät ja korvat olivat kuin liimattuja suurimmaksi osaksi brittiaktien muodostamaan paraatiin, aina The Beatlesista ja The Whosta The Rolling Stonesiin sekä viimeisimpiin yhden hitin ihmeisiin. Top of the Pops täytti hänen päänsä päivänunilla siitä, miltä tuolla jalustalla seisominen kaikkien ihailtavana ja aplodien kohteena mahtoi tuntua. Georgios opiskeli esiintyjien tekemisiä ja tuumaili, kuinka nämä olivat oikein päässeet ohjelmaan. Hän tuijotti pitkähiuksisten nuorten sähkökitaroiden rämpytystä, ihonmyötäisiä housuja, paljaita ylävartaloita, partoja, platinanvaaleita hiuksia ja analysoi jokaisen fraasin vihjeitä etsiessään.

Listoja hallinnut kansainvälinen pin-up-idoli ja amerikkalaista tv-ohjelma *The Partridge Family*ä tähdittänyt David Cassidy oli aloittanut ensimmäisen Ison-Britannian kiertueensa vuonna 1974. Hänen fanikuntansa koostui 8–18-vuotiaista tytöistä, mutta Cassidyyn pehmeät, kauniit piirteet, olkapäille ulottuvat hiukset ja hontelo ylävartalo – joka komeili paljaana aina häpykarvoihin saakka luke-mattomissa lehdissä – oli herättänyt intohimoja myös homojen keskuudessa. 11-vuotias Georgios ei sitä silloin vielä kunnolla ymmärtänyt, mutta hän oli myös ihastunut Cassidyyn.

Hämmästyksensä kasvoi entisestään, kun hän katseli tv:ssä esiintyneen Cassidyyn potkaisevan jalkapallon 24-kerroksisen London Television Centren katolta. Kamera kääntyi alhaalla kiemurtelevalle kadulle, jossa kiljuvat tytöt tuijottivat taivaalle toivoen pääsevänsä jotenkin tämän luokse. Mutta kun murrosikäinen tyttö kuuli fanien puristuksissa eräällä Cassidyyn Britannian keikalla, tämä alkoi tulla toisiin aatoksiin. ”Tunnen olevani palanut loppuun”, hän kertoi *Daily Mailille*. ”Olen 24-vuotias, iso tähti... asemassa, josta miljoonat haaveilevat, mutta totuus on, että en vain pysty nauttimaan siitä.”

Hänen tuntemansa ristiriita oli sama, mihin George Michael törmäsi lähes samanikäisenä. Mutta toistaiseksi poika näki Cassidyä katsoessaan miehen, joka oli vieteltyt koko maailman. ”En halunnut rikkaaksi, halusin vain olla törkeän kuuluisa”, Michael sanoi vuonna 1998. Pelkästään se riittäisi korvaamaan hänen jokapäiväisen elämänsä tuskat: ”Tuntui kuin minua ei kuunneltaisi, pidin itseäni arvottomana, kaikkia vinksahaneita juttuja, jotka yhdessä saavat jonkun haluamaan tulla tunnetuksi... Puuttuvat asiat tekevät tähden, eivät ne, joita jollain jo on.”

Hänellä oli isänsä kanssa sama unelma, mutta tämä totesi vihaisesti sen olevan pelkkää haihattelua, joka ei koskaan johtaisi mihinkään. Androsin mukaan hänen ystävänsä isällä oli syvempiäkin huolia: ”Jack vihasi popmusiikkia, koska hänen mielestään kaikki pop-tähdet olivat homoja.” Hänet oli kasvatettu Kyproksella ortodoksiksi – se on uskonto, joka on samalla sekä silmiinpistävän liberaali että tukahduttavan konservatiivinen. Papit voivat solmia avioliiton ja erota, mutta homoseksuaalisuus nähdään kauhistuksena. Lääkäri

Michael Mavros varttui Kyproksella 1980-luvulla. ”Ihmiset eivät pitäneet homoista yhtään. Mutta samaan aikaan siellä oli paljon homoseksuaaleja. Ihmiset yrittivät piilotella sitä.”

Kuten monet aikalaisistaan, Jack käytti homofobisia herjoja. Hän puhutteli tiettyjä miehiä, kuten ravintolansa tarjoilijoita, hinttareina. Hän oli selvästi huolissaan Georgiosista, joka oli kaukana hänen haalamastaan miehekkäästä vallanperijästä. Sen sijaan, että hän olisi ollut ylpeä tämän etevyydestä englanninkielessä ja kirjallisuudessa, Jack yritti Androsin mukaan ”jatkuvasti kovettaa poikaansa”. Hän jopa osti kaksi paria nyrkkeilyhanskoja ja laittoi pojat ottelemaan keskenään. Androsin takoessa Georgiosia Jack mylvi: ”Älä vain seiso siinä, poika! Lyö takaisin! Oletko pelkuri?” Hänen pilkkansa vihastutti Georgiosia niin paljon, että hän alkoi nuijia Androsia molemmin käsin.

Danny Cummingsin mukaan Jack ei tarkoittanut sitä millään pahalla: ”Vanhemmalle sukupolvelle isien torailu poikiensa kanssa ja näiden vähättely ei ollut mitenkään tavatonta. Sellainen Jack vain oli.” Mutta hänen väheksyntänsä nakersi pojan itseluottamusta. Georgios liittyi koulun kuoroon, mutta menetti intonsa päätettyään, ettei ollut tarpeeksi hyvä. Hän alkoi soittaa patarumpuja koulun orkesterissa, mutta instrumentti ei innostanut häntä. Jack pehmeni sen verran, että osti pojalleen pienen rumpusetin, mutta senkin osalta Georgios tunsii olevansa parhaimmillaankin vain keskinkertainen. Hän lohdutti itseään ahmimalla jäätelöä isänsä ravintolassa, mutta se sai hänen painonsa nousuun ja teki hänestä vain entistä itsetietoisemman. Kun hän alkoi opiskella läheisessä Kingsbury High Schoolissa yksitoistavuotiaana – iässä, jossa toisen asteen koulutus Briteissä alkaa – hänen itsetuntonsa oli sukeltanut aivan uusiin syvyyksiin. ”Olin lihava, ruma ja minulla oli silmälasit”, hän muisteli. Hän kasvatti ot-satukkansa pitkäksi piilottaakseen tuuheat yhteenkasvaneet kulmakarvansa, mutta hän oli edelleen varma, että hänen ulkonäkönsä sai ihmiset irvistelemään.

Niin nuhjuisena kuin hän itsensä näkikin, hänen sisällään kasvoi vahva sukupuoli-vietti. Hän oli alkanut masturboida ennen murrosikää. Vuonna 2004 hän kertoi brittiläistä homolehti *Attitudea* toimittaneelle Adam Matheralle, että hänellä oli ”kliseisiä heterofantasioita

paljasrintaisista nunnista”. Myöhemmin poika pääsi todellisen suukottelun makuun hetken aikaa tapailemansa luokkatoverin kanssa. Hän sanoi päässeensä juhliissa ”tämän jalkojen väliin”. Tyttö riisui Georgioksen lasit ja sanoi tälle hellästi, ”onpa sinulla kauniit silmät!” Tämän sarkasmina ottanut nuorukainen rynnisti murtuneena ulos ovesta. Kaksitoistavuotiaana hän menetti poikuutensa työlle. Kokeemus oli hänen mukaansa niin ”kammottavan häpeällinen”, että se pelotti hänet pois seksin parista vuosiksi.



Jack oli saanut noin kuusi vuotta ravintoloitsijana toimittuaan säästöön tarpeeksi rahaa muuttaakseen perheenjäseniään Kyprokselta Isoon-Britanniaan, ja kesällä 1975 hän maksoi neljän makuuhuoneen unelmakotinsa käsimaksun. Se sijaitsi Radlettissa, Hertfordshiressä Lontoon luoteispuolella. Radlett oli yksi Britannian fiineimmistä alueista, ja siellä asuminen oli saavutus Välimereltä kotoisin olevalle entiselle talonpojalle. Jackilla oli varaa taloon, koska se oli raunioina. Hän remontoi asuntoa vuoden ajan ja asui sillä välin pesueensa kanssa ravintolan yläpuolella sijainneessa kämpässä. Kun perhe oli asettunut Radlettiin, Jackin onnistui ostaa bisneskumppaniensa osuudet, jolloin hän jäi Angus Priden ainoaksi omistajaksi. Jack oli viimein toteuttanut unelmansa.

Naapurissa sijaitsi publi nimeltään Railway Hotel. Eräänä päivänä Georgios kuuli soul blues -yhtyeen treenaavan sisällä. Hän istui rappusilla kuin niitattuna. Muusikoilla – rumpali Peter Van Hookella, jonka isä omisti pubin, kitaristi-pianisti Chaz Jankelilla, laulaja Ric Parnellilla ja bändin johtajalla, saksofonisti John Altmanilla oli edessään valoisa tulevaisuus. Vuosia myöhemmin Altman sovitti kapaleen ”Kissing a Fool” George Michaelin *Faithille*. ”Sinä inspiroit minua”, Michael sanoi Altmanille.

Mutta 70-luvulla Altman oli kuullut Jackin harmittelevan poikansa tavoitteita. ”Hänellä oli tapana sanoa ihmisille, ’voitko jututtaa poikaani ja sanoa, ettei hänen kannata sekaantua musiikkiin?’”

Vähänpä Jack tiesi, että muuttaessaan perheensä Hertfordshireen, hän lähetti poikansa yksisuuntaiselle tielle kohti tämän tavoitteita.

KOSKETTAVA JA SÄVÄYTTÄVÄ ELÄMÄKERTA GEORGE MICHAELISTA KERTOO LEGENDAARISEN SUPERTÄHDEN KOKO TARINAN

George Michael (1963–2016) oli lahjakas laulaja ja lauluntekijä, jonka musiikki villitsi maailmaa 1980-luvun alkupuoliskolta saakka. Hän nousi suursuosioon Wham!-yhtyeen myötä ja jatkoi sittemmin menestyksekkäälle soolouralle. Hitit seurasivat toisiaan: ”Wake Me Up Before You Go Go”, ”Careless Whisper”, ”Last Christmas”, ”Faith” ja ”Father Figure”.

Michael tunnettiin lämminsydämisenä ihmisenä, seksiä tihkuvana machohenkisenä idolina ja monien päiväunien kohteena, mutta oman seksuaali-identiteettinsä hän piti pitkään salassa.

James Gavinin kirjoittama *George Michael: Elämä* kertoo ujon brittiläis-kyproslaisen pojan noususta parrasvaloihin sekä hänen kunnianhimon ja kärsimyksen täyteisestä elämästään. Kirja piirtää kuvan ikonisesta poplaulajasta hänen valtavaa luomiskykyään unohtamatta.



ISBN 978-952-376-742-3

kl 78.993

www.bazarkustannus.fi